

Besluit wijziging EB VO

Het is belangrijk dat de borging van het schoolexamen en de processen daarom heen, goed zijn geregeld. De rechtszekerheid maar zeker ook de kansengelijkheid van onze leerlingen zijn belangrijke aspecten, mooi dat deze aspecten de aandacht krijgen door onder andere een aanpassing van het EB VO.

Nb. Soms betreft de opmerking niet een voorgestelde wijziging maar iets wat mij al eerder is opgevallen.

Algemeen

Het valt mij op dat de begrippen kansengelijkheid en rechtszekerheid voor leerlingen wisselend (door elkaar heen) worden gebruikt. Is kan niet altijd de reden daarvan ontdekken.

Onder 2.2 worden twee knelpunten genoemd. Ik kan er nog een derde knelpunt aan toevoegen namelijk de rol van de overheid. De beleidswijzigingen, aanpassingen in wet- en regelgeving inclusief de daarbij behorende overgangsregelingen, maken het voor examensecretarissen en directeuren niet makkelijker op. Daarnaast wordt elke keer weer benadrukt dat het schoolexamen van de school is en dat scholen eigen keuzes kunnen maken.

Ik lees het tweede doel van dit voorstel *'voor leerlingen en ouders moet eenvoudiger na te gaan zijn of het examenreglement en het pta voldoen aan de wettelijke vereisten en of de school zich aan de voorgeschreven eisen en procedures houdt, zodat zij tijdig onvolkomenheden kunnen signaleren en daarop kan worden geacteerd door de school'*. Of het pta en het examenreglement voldoet aan de wettelijke vereisten, is voor veel ouders en leerlingen lastig te bepalen. Het lijkt mij dat dit in eerste instantie een taak is van de directeur, de examencommissie en de eindexamensecretaris. Daarnaast heeft de MR instemmingsrecht en houdt de inspectie toezicht. Ik denk dat alleen overblijft of de school zich aan de procedures houdt en de regels juist toepast. (zie ook 2.4.1)

Onder 2.3 lees ik dat de verschillen tussen scholen groot kunnen zijn en dat kan de kansengelijkheid voor leerlingen in de weg zitten. Als dit zo is, lijkt mij dat de overheid gewoon een landelijk, voor elke school geldend pta moet opstellen en het niet aan de scholen zou moeten overlaten. Het schoolexamen is aan de scholen zelf, was altijd het uitgangspunt; is dit uitgangspunt gewijzigd? Hoe moet ik dit zien in het kader van een overheid die scholen de ruimte wil laten? Is dit tevens ook niet een wantrouwen ten aanzien van de MR, gaat de overheid niet teveel op de stoel van de MR zitten?

Onder 2.4.1 lees ik dat scholen ruimte hebben ten aanzien van het schoolexamen. Welke ruimte is dat feitelijk nog? Er is voorgeschreven welke domeinen er in het schoolexamen moeten worden getoetst. Meerdere keren hetzelfde toetsen (waarom gebruiken we niet de term 'examineren'?) mag niet, het schoolexamen moet een afsluitend karakter hebben. Als je daarnaast kiest voor een compact pta, dan blijft er weinig tot geen ruimte over.

De inhoud van het pta: niet alleen de domeinen maar ook de subdomeinen en een titel (waarvan?) moeten worden benoemd. Het pta dreigt hiermee een enorme papierwinkel te worden terwijl het gaat om, ja waar gaat het bij het onderwijs eigenlijk over?

Het stukje over de totstandkoming van het pta gaat – als ik het goed lees – over het examenreglement.

Er wordt nog gesproken over ‘alle door het bevoegd gezag bepaalde taken en bevoegdheden’, wat wordt hiermee bedoeld?

Onder 2.4.4 wordt benadrukt dat de examensecretaris een belangrijke actor is in het examenproces. Ik ben ontzettend blij met deze zin, het erkent dat het een lastige en verantwoordelijke taak is. Dan des te groter de teleurstelling dat het bij woorden blijft en er geen functiebeschrijving komt. Een gemiste kans.

Per artikel

Art. 1

Is voor leerlingen en ouders duidelijk wat de opzet, de structuur van het eindexamen is? Dat het eindexamen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen, dat het schoolexamenprogramma in het PTA staat?

Art. 3

Misschien in de begripsbepaling opnemen dat ‘deeleindexamen onder ‘eindexamen’ valt. Misschien dan ook nog verduidelijken van een deeleindexamen is. Er is het schoolexamen, het centraal examen en een deeleindexamen. Wordt hiermee bedoeld een schoolexamamotoets?

Art. 3a

Waarom maar een (1) eindexamensecretaris? Er zijn overigens veel scholen die twee eindexamensecretarissen hebben. Het lijkt mij niet juist dit wettelijk te beperken maar juist (zie ook de bepaling bij de examencommissie) goed om dit aan de scholen over te laten. Persoonlijk ben ik ervoor twee examensecretarissen aan te stellen die elkaar aanvullen (in kennis en kwaliteiten) en elkaar kunnen vervangen. Het maakt de organisatie minder kwetsbaar (continuïteit, kwaliteitsborging).

Verwarrend: de examensecretaris *ondersteunt* de directeur bij praktische zaken maar op andere gebieden hebben zij een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Er worden eisen gesteld aan de examensecretaris en de verantwoordelijkheid is behoorlijk omvangrijk. Maar er is gekozen er geen functie van te maken; ook mist een minimumbeloning. Met name in geval ondersteunend personeel deze taak uitvoert is dit belangrijk. Ik snap dat het aantal uur ook te maken heeft met de omvang van de school en de complexiteit en dat het moeilijk is een richtlijn te geven voor het aantal uur of FTE. Maar de eindexamensecretaris krijgt nu formeel een heel omvangrijke taak en veel verantwoording zonder dat hier ook maar iets voor is geregeld.

Art. 31

Art. 31 en 31a: door de splitsing van examenreglement en pta staat een aantal bepalingen dubbel (o.a. over het verzenden naar de inspectie voor 1 oktober). Ik zou deze overlap toch samenvoegen en daarna afzonderlijk een bepaling over de twee onderwerpen maken.

Lid 1 onder c: Waarom wordt hier over 'toetsen van het schoolexamen' gesproken? Wordt hiermee een deeleindexamen bedoeld?

De regeling onder c suggereert naar mijn gevoel te veel dat leerlingen die ziek zijn een herkansingsmogelijkheid **moeten** krijgen. Dat lijkt mij niet juist, het is aan de school om een duidelijke regeling in het examenreglement op te nemen; hoe die eruit ziet is aan de scholen. De MR (leerlinggeleding, oudergeleding) kijkt kritisch naar de regeling en de onderliggende motivatie.

Toelichting: in ons examenreglement is opgenomen dat het schoolexamen dat een leerling moet inhalen, door deze leerling niet kan worden herkanst. In voorkomende gevallen (langer ziek, bijzondere omstandigheden) kan er besloten worden de leerling toch een ingehaald schoolexamen te laten herkansen. Wij merken nu dat leerlingen minder ziek worden gemeld en daarnaast de resultaten niet zijn gedaald. De docenten hebben minder werk (een schoolexamen maken kost hun gemiddeld 6 tot 8 uur), de organisatie wordt minder belast en de leerling weet waar hij aan toe is.

Lid 2: Wat wordt bedoeld met afwijken van het ontwerp?

Wat is de positie van de examencommissie in geval de directeur anders beslist dan na overleg met de examencommissie?

Waarom dit niet omdraaien en de examencommissie aan de directeur een voorstel laten doen? De directeur is eindverantwoordelijk maar de signalen, verzoeken etc. komen in de praktijk bij de examencommissie terecht. Als je een examencommissie verplicht maakt, geef deze dan ook een centrale rol en positie. Voor leerlingen, ouders en docenten is het duidelijk: voor examenzaken ga je naar de examencommissie. Is deze niet bevoegd dan verwijst de examencommissie naar anderen.

Lid 6: deze toevoeging snap ik niet. Ik zou dit zelf weglaten omdat het verwarrend is.

Art. 31a

Lid 1 onder e: Als een van de doelen is de rechtszekerheid van de leerling te vergroten dan zou ik de bepaling *de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen....* Meer duidelijk omschrijven. Ik weet dat dit artikel verschillend wordt uitgelegd. er Wat wordt hiermee precies bedoeld, vraag ik mij steeds af.

Lid 3: er moet dus per onderdeel (domein) worden aangegeven of het in het schoolexamen dan wel in het centraal examen wordt getoetst of dat het een schooleigen onderdeel is? Wat is hiervan de achterliggende gedachte? Is dit in het belang van de leerling? Voor scholen is dit veel werk en soms ook niet heel goed te scheiden. Mag je volstaan met een verwijzing (middels een link of in de bijlage opgenomen) naar het examenprogramma van het betreffende vak?

De wetgever verwacht dat leerlingen dit gaan bekijken of is het een controlemiddel voor de MR? Er komt bij dat de examenprogramma's van de verschillende vakken verschillen in gedetailleerdheid (vergelijk Engels en scheikunde).

Lid 4: zie de opmerking bij artikel 31.

Lid 8: de eis *een kennelijke onjuistheid of onvolledigheid* bij een aanpassing van het pta lijkt mij niet in het voordeel van de leerling in geval er een docent langdurig ziek is of in geval van een schoolsluiting. Zeker op kleine scholen met kleine secties kun je in de problemen komen. Het huidige systeem waarbij de MR in moet stemmen met een wijziging lopende het schooljaar, geeft een goede waarborg en zorgt voor een balans tussen de theorie en praktijk, tussen rechtszekerheid en haalbaarheid. Ook voor leerlingen.

Ook hier weer: de examencommissie doet een voorstel, adviseert de directeur. Deze beslist (bij afwijking van het advies moet dit gemotiveerd worden).

Ik mis de rol van de MR: een wijziging in het pta dan wel het examenreglement behoeft volgens mij instemming van de MR.

Lid 10: ook hier weer: waarom deze toevoeging? Als dit problemen geeft, zou ik het eerder in de verklarende woordenlijst opnemen. Dus bij het begin van de EB VO.

Een van de dingen die ik het examenreglement moet (?) staan is wanneer de beoordeling bekend gemaakt moet worden aan de leerling. Dat staat bij veel scholen in het leerlingenstatuut of in het toetsbeleid. Ik zie niet in waarom dat ook hier weer moet staan. Wellicht kun je dan volstaan met een verwijzing naar andere beleidsdocumenten in de school.

Art 33 lid 3

Een leerling tekent voor ontvangst? Ik zou zeggen dat hij/zij tekent voor de juistheid van de vakken, het profiel en de cijfers.

Waarom niet ouders/verzorgers van leerlingen < 18 jaar laten tekenen?

Een overzicht van het schoolexamendossier moet de data bevatten waarop de verschillende onderdelen zijn behaald. Gaat het hierbij om schooljaar, datum van het afnemen of datum van de cijfervaststelling?

Persoonlijke uitreiking: kan dit ook via een persoonlijke (school)mail? Wat als de leerling niet persoonlijk tekent en er blijken fouten in de verklaring te zitten?

Je zou ook nog kunnen eisen dat de school een leerling, naast een overgangsrapport, een PTA-rapport geeft. Of dat in elk geval op het overgangsrapport de schoolexamencijfers afzonderlijk worden vermeld. Dat heeft als voordeel dat de leerling in het voorexamenjaar een overzicht heeft van de tot dan toe behaalde schoolexamenresultaten én duidelijk is wat mogelijk nog moet worden ingehaald.

Art. 35d

Lid 1 onder d: ik zou graag een of twee leerlingen in de examencommissie willen. Het gaat immers over leerlingen? Tenzij het over individuele leerlingen gaat, zou ik ze graag als ervaringsdeskundigen in de examencommissie willen zien.